Autoritatea Națională Fitosanitară

Oficiul Fitosanitar Cluj
Bulevardul Muncii, Nr. 18,
Cluj-Napoca , 400641
NR. 909 /O/09.05.2023

Tel/Fax +40 264 274 636
Mob +40 787 538 729
www.anfdf.ro
ofcluj@anfof.ro

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 25 din 09.05.2023

La ceapă pentru diminuarea rezervei biologice a bolilor și dăunătorilor în luna mai

1.Pentru prevenire și combaterea organismelor dăunătoare:

MANA CEPEI (*Peronospora destructor*);
ALTERNARIOZA (*Alternaria porii*);
RUGINA CEPEI (*Puccinia allii*);
MUSCA CEPEI (*Delia antiqua*);

MANA CEPEI (***Peronospora destructor***) este o boala produsa de ciuperca *Peronospora destructor*, care apare mai ales în anii ploioși. Atacă atât ceapa comună cât și usturoiul, prazul, ceapa esalotă și ceapa de iarnă. Boala se manifestă prin apariția, inițial pe frunze, a unor **pete alungite** care se acoperă treptat cu un **puf violaceu.** Frunzele atacate se înmoaie și se usucă. Următorul organ atacat este bulbul, care putrezește. În cazul unor atacuri puternice, există posibilitatea unor suprainfecții cu ciuperci saprofite, care produc înnegrirea tuturor părților plantei și răspândirea unui miros neplăcut.
Sporii ciupercii sunt rezistenți în sol o perioadă lungă.

https://gd.eppo.int/taxon/PERODE

ALTERNARIOZA (***Alternaria porii***) boala este provocată de ciuperca *Alternaria porri,* ciupercă la care conidioforii apar solitari sau grupați, de culoare maro, cu dimensiunea d 5-10 µm. Conidiile au marginile drepte sau ușor curbate, culoarea este maro, forma elipsoidală. Acestea au dimensiunea de

15-20 µm. Apariția bolii este favorizată de prezența apei pe frunze (precipitații, irigare prin aspersie, rouă), umiditate atmosferică ridicată și temperaturi în intervalul 15-25 °C. Sporii în funcție de condiții pot germina în 8-16 ore. Primele simptome pot apărea după 1-4 zile iar un ciclu complet de dezvoltare până la sporulare are loc în 5 zile.

https://farmknowledge.info/pest-beneficial/alternaria-porri

RUGINA CEPEI (***Puccinia allii***) se manifestă prin aparitia pe frunze a unor pete mici, de forma neregulata, de culoare cafeniu deschis sau alba. Ulterior aceste pete se maresc si dezvolta pustule tipice bolii, de culoare portocaliu-deschis. Atacul sever duce la uscarea frunzelor si piticirea plantei.

https://gd.eppo.int/taxon/PUCCAL

MUSCA CEPEI (***Delia antiqua***) este o insectă care face parte din Ordinul Dipterelor, la fel ca alte muște parazite. Insectele adulte , gri în culoare și 6-7 mm lungime, apar după iernare ca pupele în pământ, spre martie-aprilie, când temperaturile solului este mai mare de 7-8 ° C. Femelele își depun ouăle pe pământ , singure sau în grup, la gulerul plantelor sau chiar lângă ele. După un număr de zile variind de la 3 la 8, se nasc larvele , care sunt fără picioare, microcefalice și de culoare alb-gălbuie. Acestea ajung la maturitate în 2 sau 3 săptămâni, în funcție de temperaturi, și apoi trec la stadiul intermediar, adică cel al pupei. În mai, ei devin adulți, ceea ce va naște a doua generație a anului.

În total, musca poate ajunge până la 4 generații pe an , larvele rămânând active până la sfârșitul lunii noiembrie. Cea mai dăunătoare generație pentru legume este de obicei prima.

https://www.thumbgarden.com/delia-antiqua-onion-fly/

2.Modul de dăunare:

MANA CEPEI: primele atacate sunt **frunzele**, pe care apar pete concentrice de culoare verde-deschis, care, ulterior, devin galbene. Treptat, ca urmare a umezelii, aceste pete se acoperă cu un puf cenușiu-violaceu, care este format din sporangioforii și sporangii ciupercii care au cauzat boala. Frunzele afectate se înmoaie și putrezesc, deoarece țesuturile din zona petelor necrozează.

Simptomele bolii în ceea ce privește tijele florale sunt asemănătoare cu cele care apar în cazul frunzelor. Diferența este că petele care apar pe tije au dimensiuni mai mari și sunt mai evidente. Țesuturile tijelor afectate sunt necrozate, astfel că, de cele mai multe ori, acestea se rup cu ușurință, chiar și la adierile slabe ale vântului.

Avansarea bolii poate duce la trecerea miceliului ciupercii din frunze la bulb, care este ultimul organ afectat. Miceliul se poziționează în partea apicală a bulbului, provocând, în timp, putrezirea sa. Prin secționarea unui bulb afectat, se vor observa tunicile de culoare cenușie și faptul că acestea au un aspect ca de „ceapă fiartă”.

ALTERNARIOZA : primele semne ale atacului apar sub formă de pete mici, cu aspect umed care se extind (4-6 mm), aspect galben-pal cu zona centrală cenușie. Odată ce boala avansează pe zona afectată se pot observa inele concentrice, acestea se colorează în maro sau violet (aspect purpuriu). Când ciuperca sporulează culoarea devine brunî-negricioasă (conidioforii și conidiile ciupercii). Odată ce boala avansează, frunzele se îngălbenesc, ofilesc, îndoaie și în final se usucă spre vârf. Ciupercile atacă frunzele, tijele semincere, inflorescența.

RUGINA CEPEI: boala atacă frunzele, iar un atac virulent poate conduce la slaba dezvoltare a plantelor și implicit al bulbului, deformarea frunzelor, aspect inestetic, uscarea prematură a frunzelor de la vârf spre bază.

MUSCA CEPEI: pagubele cele mai mari sunt produse de larvele primei generații, procentul de atac putându-se ridică până la 40-50%. Larvele pătrund în frunze și în bulbi și se hrănesc cu țesuturile acestora. Plantele atacate prezintă frunzele veștejite, se îngălbenesc și se usucă.

3.Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu:

• ALIETTE 80 WG cu doza de 2 kg/HA sau
INFINITO 687,5 SC cu doza de 1,4 l / HA pentru:
MANA CEPEI (*Peronospora destructor*);

• ORTIVA TOP cu doza 1 l/HA sau
AMISTAR cu doza de 0,75 l / HA pentru:
ALTERNARIOZĂ (*Alternaria porii*);

• ORTIVA TOP cu doza 1 l/HA sau
AMISTAR cu doza de 0,75 l / HA pentru:
RUGINA CEPEI (*Puccinia allii*);

• BENEVIA cu doza 0,75 l/HA sau
COLUMBO 0,8 MG cu doza de 12 kg / HA pentru:
MUSCA CEPEI (*Delia antiqua*);
sau alte produse de protecția plantelor omologate pentru a fi folosite pe teritoriul României.

4.Perioada optimă de tratament:

-La **MANA CEPEI** în condiții optime de instalare al bolii cu umiditate ridicată și temperatura aerului în jurul valorii de 10 – 12 °C.

-La **ALTERNARIOZĂ** în condiții de umiditate ridicată cu apă pe frunze, temperatura aerului în jurul valorilor de 15 – 25 °C.

-La **RUGINA CEPEI** în funcție de condiții meteo optime de instalare al bolii cu umiditate în jur de 100% timp de 4 ore prezent pe foliajul plantelor și temperaturi în jurul valorilor de 10 – 24 °C.

-La **MUSCA CEPEI** perioada optimă de efectuare al primului tratament este la sfârșitul lunii mai până în prima săptămână din luna iunie, al doilea taratament la 7 – 15 zile după primul.

5.Alte recomandări

Se va ține cont de momentul optim de aplicare al tratamentelor pentru fiecare agent de dăunare.

Se va ține cont de prognoza meteo, tratamentele se vor efectua în zile cu temperatura aerului în jurul valorilor de 12 – 14°C. Nu se recomanda aplicarea substanțelor fitosanitare în zilele cu vânt puternic.

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, norme de protecție si securitate a muncii, de proteție a albinelor și a animalelor in conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și complectările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației,15b/3403/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală si 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor).

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al

ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare si pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri in România, cu modificârile ulterioare.

Citiți și respectați instrucțiunile și informațiile înscrise pe eticheta produselor de protecția plantelor.

Respectați normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranță a ppp în exploatațiile agricole care poate fi accesat la adresa http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate – in – domeniul fitosanitar.html)

Pentru agenții de dăunare avertizați, se vor utiliza doar produse de protecția plantelor (ppp) omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecția Plantelor, care sunt înregistrate în baza de date **PEST – EXPERT**, care poate fi accesata la adresa :http ://www.madr.ro, la sectiunea Fitosanitar – adresa web:https://aloe.anfdf.ro, utilizator - quest ;parola – guest.

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.X.2009, privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a produselor de protecția plantelor trebuie să păstreze cel puțin 3 ani evidența contabilă a produselor de protecția plantelor depozitate și utilizate, precum și evidența efectuării fiecarui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/ societate comercială…...
Domiciliu fermier/sediul social al societății…….
(Comuna, județul)
Ferma (nume/număr,adresa)…….

Toate tratamentele cu produse de protecția plantelor se completează la zi in:

Registrul de evidență a tratamentelor

Data efectuării tratam. (ziua, Luna, Anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Nume, Prenume pers. responsabile de efect. tratament. Semnătura	Data începerii Recoltării produsului agricol	Nr. și Data Documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată/ doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg.l)			

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) fermierului sau administratorului societății.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform HG nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE si 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

ÎN ATENȚIA FERMIERILOR ! :

Se vor respecta normele de ecocondiționalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 .

Se vor respecta condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatațiile agricole, conform *Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecția plantelor*, https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html elaborate de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ.

Responsabil Prognoză și Avertizare:
Cons. superior Csaba SZABO